

Notat: Krop og Kræft

"Krop og kræft" er et specialiseret genoptræningstilbud ved Århus Universitetshospital, Århus Sygehus til patienter, som modtager kemoterapi. Programmet består af konditions- og styrketræning samt træning i kropsbevidsthed. Til programmet er der ansat en onkologisk uddannet sygeplejerske og en fysioterapeut med erfaring i specialiseret genoptræning. Personalet har desuden gennemgået et uddannelsesforløb på Rigshospitalet i "Krop og Kræft".

Dato 12. maj 2010

Journalnr.

Telefonnr. 8949 2565

Side 1/2

Forskning på Rigshospitalet har vist, at træningsprogrammet øger patienternes fysiske kapacitet og muskelstyrke samt fremmer patientens trivsel herunder mindsker bivirkninger ved kemoterapi. Træningen forgår med en intensitet på eller lige under patientens maksimale puls. Der er ikke dokumentation for at træning ved lavere træningsintensitet er effektiv.

Der er foretaget strukturerede interviews med deltagerne på de første hold i Århus. Flere af deltager angiver, at træningen har hjulpet dem til hurtigere at kunne vende tilbage til arbejdsmarkedet og til en normal hverdag.

Henvielse til Krop og Kræft foretages af den kræftlæge, der behandler patienten ud fra en individuel vurdering. Det vurderes, om patienten har et genoptræningsbehov og om patientens almentilstand – herunder symptomer relateret til kræftsygdommen og behandlingen heraf samt kroniske sygdomme i øvrigt – tillader at patienten kan deltage i den specialiserede genoptræning.

Behandlingsresultaterne med kemoterapi er gennem de senere år blevet betydeligt bedre. Dette skyldes delvis udvikling af mere effektiv kemoterapi og mere intensiv behandling. Heraf følger, at mange patienter har betydelige bivirkninger under behandlingen. Det er således hyppigt, at patienten under kemoterapi udvikler træthed, energitab, nedsat kondition og nedsat muskelstyrke. Hertil kommer bivirkninger som kvalme, nedsat/ændret følesans, ødemer, ømhed af hænder og fødder samt muskel/ledsmerter. Kræftsygdommen i sig selv og/eller den kirurgiske behandling heraf kan desuden bevirke nedsat skulderbevægelighed, smerter svarende til det involverede område, åndenød med mere. Det er helt almindeligt, at kemoterapi gives med så høj intensitet, at det forbigående nedsætter patientens immunforsvar på grund af et fald i antallet af hvide blodlegemer samt til tider medfører lav blodprocent eller lave blodplader med heraf følgende risiko for blødninger.

På grund af ovennævnte bør intensiv genoptræning af patienter i pågående behandling med kemoterapi af hensyn til patientens sikkerhed foregå i tæt samarbejde med de speciallæger, som forestår patientens kræftbehandling. Desuden bør genoptræningen varetages

af personale med kendskab til kræftbehandling, således at der før træning hver gang kan foretages en kvalificeret individuel bedømmelse af deltageren. Alle deltagere fremtræder med betydende funktionsnedsættelse, og det vil derfor være overordentlig vanskeligt for ikke onkologisk uddannet personale at skelne mellem symptomer som tillader træning og symptomer, som ikke tillader træning. Denne vurdering lettes desuden af, at personalet har online adgang til patientens journal og blodprøver. Træningsprogrammet individualiseres hver gang efter den enkelte patients tilstand, der afdækkes gennem screening før hver træningssession. Der skal naturligvis også være adgang til genoplivningsudstyr, og da Krop og Kræft foregår i hospitalsregi dækkes aktiviteten af anæstesiologisk afdeling samt andre afdelinger Århus Universitetshospital, Århus Sygehus.

Det vurderes på baggrund af ovenstående, at Krop og Kræft er et specialiseret genoptræningstilbud, idet:

Dato 12. maj 2010

Journalnr.

Telefonnr. 8949 2565

Side 2/2

- Patienter, som henvises til Krop og Kræft, er undersøgt og henvist af en speciallæge i kræftsygdomme, som vurderer at patienten har et lægefagligt begrundet behov for genoptræning
  - Krop og Kræft er genoptræning, idet det er en målrettet og tidsafgrænset samarbejdsproces mellem patient og personale med det formål at patienten opnår samme grad af funktionsevne som tidligere eller bedst mulig funktionsevne. Genoptræningen rettes mod patientens funktionsnedsættelse (træthed, dårlig kondition, uoverkommelighedsfølelse, kræftnedsættelse og smerter i muskulatur med mere)
  - Der er tale om specialiseret ambulans genoptræning i henhold til begge bekendtgørelsens kriterier (§ 2 stk. 4)
- 1) Der er behov for et tæt fagligt samarbejde mellem fysioterapeut, onkologisk uddannet sygeplejerske tilknyttet Krop og Kræft samt den behandlende speciallæge på onkologisk afdeling. I forbindelse med ordination af patientens kemoterapi – typisk med 2-4 ugers interval, vurderes patienten af onkologen. Patienten kan desuden tilses akut af onkolog, hvis personalet ved Krop og Kræft finder dette påkrævet.
  - 2) Af hensyn til patientens sikkerhed bør træning af patienter i pågående kemoterapi med hertil hørende komplekse symptombillede, foregå i sygehusregi med daglig screening og vurdering af patientens tilstand ved onkologisk sygeplejerske og mulighed for bistand af speciallæge i onkologi.

12. maj 2010

Overlæge Inger Højris

Ledende overlæge Ole Steen Nielsen

Oversygeplejerske Lisbeth Lagoni

Onkologisk Afdeling, Århus Universitetshospital, Århus Sygehus